

Ministrstvo za kulturo
Maistrova 10

1000 Ljubljana

**Zadeva: Mnenje SVIZ k predlogu Pravilnika o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti -
javna obravnava: rok 19. 5. 2016**

Spoštovani!

Na podlagi vašega poziva z dne 20. 4. 2016 vam v nadaljevanju pošiljamo pripombe in predloge k predlogu Pravilnika o strokovnih nazivih v knjižnični dejavnosti (v nadaljevanju pravilnik), ki so jih pripravili naši člani.

V SVIZ Slovenije sprejemo predloga pravilnika ostro nasprotujemo, saj menimo, da vsebinsko ni dobro pripravljen, ne upošteva vseh specifik različnih tipov knjižnic ter preferira le nekatere, nacionalno najpomembnejše ustanove. Edini namen predloga pravilnika je po naši oceni ta, da zniža stroške, ki nastanejo kot posledica napredovanja strokovnih delavcev pri napredovanju v strokovne nazive, kar se nam zdi nesprejemljivo. Pričakovali bi, da bo ministrstvo kot ključni kriterij za napredovanje strokovnih delavcev v nazive upoštevalo strokovnost, znanje ter obseg in uspešnost pri strokovnem delu, ki ga opravljajo javni uslužbenci v vseh tipih knjižnic na vseh nivojih.

Na predlagani pravilnik in posebej na merila za ocenjevanje strokovne usposobljenosti v knjižnični dejavnosti imamo velik konceptualni zadržek, saj menimo da bi morala merila ocenjevati in posledično spodbujati delavce, ki delajo v knjižnični dejavnosti na podlagi njihovega vsakdanjega dela oziroma dela, ki ga kot javni uslužbenci opravljajo v okviru javne službe oziroma servisa za uporabnike. Predlagana merila ocenjujejo dejavnosti, ki jih zelo velika večina delavcev, ki so zaposleni kot javni uslužbenci v knjižnični dejavnosti, nimajo možnosti – ne pa sposobnosti – niti udejanjiti. Predlagana merila ima možnosti uresničiti le majhna skupina ljudi, zato menimo, da je predlagani pravilnik diskriminatoren in potreben korenitih konceptualnih sprememb.

Kadrovska podhranjenost na področju kulture je zelo velika, to velja tudi za knjižnično dejavnost. Navedeno pomeni, da so zaposleni v knjižnicah na vseh področjih bistveno bolj obremenjeni, še posebej to velja za zaposlene v specialnih knjižnicah, v katerih vodijo edinstvene in bogate zbirke knjig. Menimo, da je potrebno pri pripravi meril upoštevati tudi obstoječe kadrovske stanje v knjižnicah ter upoštevati različne položaje, v katerih delajo zaposleni v različnih knjižnicah na različnih

nivojih, ter možnosti, ki jih sploh imajo za izvedbo dejavnosti, ki jih predlagani pravilnik v svojih merilih ponuja kot merodajne za napredovanja.

Zelo pomemben kriterij pri pripravi meril in presoji delavčeve usposobljenosti za napredovanje v višji naziv bi moralo biti tudi dejstvo, ali je knjižnica opredeljena kot samostojna ali kot nesamostojna, kar pomeni, da dejavnost zavoda - n. pr. muzeja - ni primarno knjižnična, temveč muzejska. Posledično to pomeni, da pisanje znanstvenih in strokovnih monografij, uredništvo znanstvenih publikacij, strokovnih predavanj v tujini, izvedba konference, vodenja projekta na mednarodni ravni – vse to iz bibliotekarske stroke – za zaposlene v zavodih, kjer knjižnična dejavnost ni opredeljena kot samostojna, sploh ne pride v poštev.

Očitno je, da zadovoljstvo knjižničnih uporabnikov in kakovosten servis knjižnice, sodeč po merilih za napredovanje, nikogar več ne zanima. V SVIZ-u menimo, da je uspeh knjižnične mreže (univerzitetna knjižnica, visokošolske knjižnice, specialne knjižnice, splošne knjižnice ...) v Sloveniji ravno delo z uporabniki - omogočati dostopnost do literature vsem prebivalcem (od najmlajših do najzahtevnejših) ter podpirati in razvijati bralno kulturo med Slovenci. Za pridobivanje novih uporabnikov in ohranjanje že obstoječih se je seveda potrebno potruditi in merila za ocenjevanje bi morala to vzpodbujati, česar pa na seznamu meril za pridobitev višjih strokovnih nazivov sploh ne zasledimo.

Protestiramo zoper ravnanje Ministrstva za kulturo (v nadaljevanju ministrstvo), ki v strokovno razpravo pri pripravi predloga pravilnika ni vključilo vse zainteresirane strokovne javnosti (le-ta ni imela možnosti sodelovati in podati svojih strokovnih stališč ter pripomb), in hkrati vztrajamo, da jo ministrstvo pri pripravi popravkov obstoječega predloga pravilnika vključi.

SVIZ Slovenije tudi podpira in se pridružuje pripombam, ki jih je podalo Združenje specialnih knjižnic.

Prosimo vas, da naše pripombe skrbno proučite in jih upoštevate.

S spoštovanjem!

mag. Mojca Jenko, l. r.
predsednica Sindikalne konference
kulturnih organizacij SVIZ

Branimir Štrukelj / prof. zgod.
Glavni tajnik SVIZ Slovenije

V Ljubljani, 19. 6. 2016